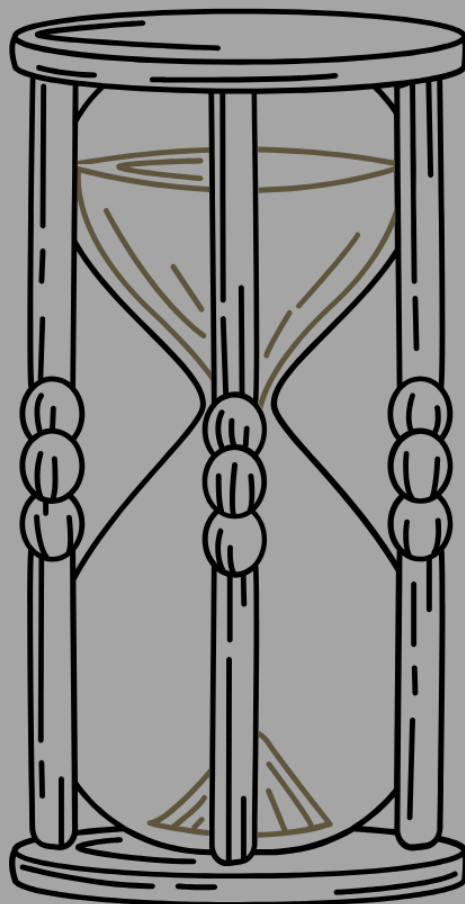

VORK E23

FORKYNDELSES- KOMPENDIUM

TID

Indholdsfortegnelse:

Forord	3
Generel inspiration til temaet:	3
Søndag aften (Andagtsgruppen)	4
Tid - overordnet om andagtstemaet	4
Mandag morgen	5
Fremtid - teknologi i fremtiden	5
Mandag aften (sang-andagt)	6
Fremtid - Drømme	6
Tirsdag morgen	7
Fortid - forandring	7
Onsdag morgen (Gudstjeneste)	9
Fortid - Barndommen	9
Torsdag morgen	10
Nutid - Nyheder/samfund	10
Torsdag (to-go-andagt)	12
Nutid - at være til stede i nuet	12
Lørdag morgen	14
Afsluttende andagt (holdes af kursuslederen)	14

Forord

Andagtstemaet for dette efterår er tid. Vi har inddelt andagterne så der er to andagter med fokus på fortid, to om fremtid og to om nutid. De forskellige andagter har forskellige temaer/fokus-områder indenfor hver overskrift, som gerne skal være den retning, andagten tages i af andagtsgruppen.

I år har vi valgt, ikke at arbejde med virkemidler/ingredienser som det ellers har været gjort på de foregående kurser. Det er op til den enkelte gruppe at vælge placering, stemning, musik osv. og vi i forkyndelsesudvalget har til opgave at sikre os, at andagterne ikke bliver for ens i hverken placering eller stemning.

Vi har valgt at uddele de forskellige andagter mellem os i forkyndelsesgruppen, så hver person er ansvarlig for 1-2 andagter i løbet af ugen. Det betyder ikke, at det er os i gruppen som er ansvarlige for at planlægge og udføre andagterne men det betyder, at vi har ansvaret for at sikre, at der bliver lavet en andagt og at denne holder sig inden for de rammer som oprindeligt var tænkt (så to andagter ikke bliver for ens).

I dette kompendium finder du overskrifterne til andagterne på kurset samt en lille tekst omkring hvad andagtsgruppen har tænkt, at andagten skal indeholde. Dette er vejledende og ikke endegyldigt. Slutteligt ligger der lidt inspirationsmateriale i form af bibeltekster og andre materialer som kan anvendes.

Generel inspiration til temaet:

Sangforslag:

Sang: Lars Lilholt "For at tænde lys"

Sang: Inside the Whale "Hvor er tiden der ta'r os"

Sang: Saveus "Time can heal a man"

Sang: Jung "Jeg skal nok vente"

Søndag aften

Tid - overordnet om andagtstemaet

Deltagerne skal sammen med medarbejderne gennem en refleksions-tidsrejse, hvor de skal dele deres oplevelser med hinanden i mindre grupper. Det sker med en flip-flapper/nip-napper, som har forskellige spørgsmål om deres fortid, nutid og fremtid. Disse spørgsmål skal ikke være meget dybe, men åbne op for en samtale og give deltagerne noget at snakke om, i forhold til andagtstemaet på kurset.

Til sidst synges der "kære linedanser" og der bedes en bøn.

	5		6	
1		HVAD HÅBER DU SKER PÅ KURSET?		2
		HVAD ER DIT BEDSTE MINDE FRA DIN BARNDOM?		
		HVAD VAR DIT YNDLINGS LEGETØJ, DA DU VAR YNGERE?		
		HVORDAN VIL DU BESKRIVE DIG SELV MED 3 ORD?		
		HVAD BRUGER DU DIN FRITID PÅ, UDOVER FDF?		
4		ER DER NOGET DU SAVNER FRA DIN BARNDOM?		3
		HVAD ER DIT DRØMMESTØB?		
		HVORDAN TROR DU DIT LIV SER UD OM 10ÅR?		
	8		7	

Mandag morgen

Fremtid - teknologi i fremtiden

Teknologiens verden står aldrig stille. Hvert år udvikler vi nye produkter og ting, som tidligere kun har været anset som en drøm fra et tv-show. Derfor kan det nogle gange være svært at forstå, hvad der sker og kommer til at ske i vores verden. Om 50 år lever vi måske på månen? eller vil vi alle befinde os i en VR-verden? Kommer de sociale medier til at styre vores samfund endnu mere? Og hvordan kommer det til at påvirke religion?

Ingen ved det, men det er netop disse spørgsmål, denne andagt handler om. I dag lever teknologi og religion side om side, men er det sådan i fremtiden, eller er det allerede et bevis for, at dette ikke er muligt?

Ideer til andagten:

- Lav en video, som fremviser forskellige fremtids-scener fra film/tv show f.eks. Back to the future, WALL-E eller Star Wars. Snak om, hvordan det enten ligner fremtiden eller ikke gør.

- Lav et skuespil, hvor I viser Tinder-profiler frem fra bibelske personer og snak om hvordan det var deres fremtid (For eksempel - hvordan ville Jesus sælge sig selv i den moderne verden?)

- Se hvordan man tidligere tænkte fremtiden ville se ud, for 50 år siden. Sæt det i perspektiv i forhold til hvordan den endelig er. Måske sammen med en digital afstemning om, hvordan deltagerne tænker fremtiden ser ud om 50 år.

Inspiration til den kristne vinkel:

Hvordan er forholdet mellem religion og teknologi? Har det forandret sig gennem årene? Kan vi forudse hvordan det kommer til at være i fremtiden?

Havde kristendommen set anderledes ud, hvis teknologien havde været på samme niveau som i dag?

Ideer til sange:

En M&L sang ville passe godt ind her (måske "mennesker er små")

Ideer til bibeltekster:

De 10 plager (https://www.bibelselskabet.dk/brugbibelen/bibelenonline/2_Mos/8)

Noas Ark (https://www.bibelselskabet.dk/brugbibelen/bibelenonline/1_Mos/7)

Babelstårnet (https://www.bibelselskabet.dk/brugbibelen/bibelenonline/1_Mos/11)

Mandag aften (sang-andagt)

Fremtid - Drømme

Sangandagten forløber ikke meget anderledes end 'den plejer'. Medarbejdere på Vork kan dele en sang, og sammen med sangen også dele en oplevelse, følelse, et minde eller noget helt fjerde.

Sangandagten giver mulighed for at vise deltagerne hvilke associationer, eller tanker musikken giver, under det valgte overemne 'drømme og fremtiden'.

Sange der giver håb, sange man gerne vil høre live til en koncert en dag, sange der inspirerer, sange der får en til at tænke på fremtiden osv.

Ansvar for den overordnede koordinering af rækkefølge, medarbejdere, lokation og band ligger på tovholderen for sangandagten, men ellers forløber resten i relativt løse rammer.

Lokationen er ikke fastlagt, men koordineres med smede og band.

- Halle er blevet anbefalet og brugt før.
- Husk at kontakte sidstegangsdeltagerne på planweekend, for at give dem mulighed for at være med.

Sange brugt til dette års sangandagt:

- Du kom med alt det, der var dig - Jens Rosendal
- Bohemian Rhapsody - Queen
- Alle har en drøm - Mads Langer
- Du spørger mig om håbet - Lisbeth Smedegaard
- Efterår - Caroline Henderson (Søren Huus version)
- Barndommens gade - Anne Linnet
- Godnat lille land - Soleima

Tirsdag morgen

Fortid - forandring

Forandring er noget der sker for stort set alt og alle. Så længe tiden går fremad, vil mange også sige, at forandring(er) er uundgåelige. Kigger man tilbage i tiden, vil deltagerne såvel som instruktørerne se hvordan verden rent fysisk har forandret sig - imperier har rejst sig, bjerge er smuldret og have opstået - men mennesket, og særligt vores menneskesyn har også forandret sig.

Andagtsoplægget i fortid og forandring er friheden til at forandre sig (det menneskelige valg, stillet fra Gud?), og hvordan mennesket bryder fri fra stereotyper, som ofte har haft rødder i frygt eller uvidenhed.

Mange religioner har hver især taget standpunkter, og nogle gange endda været primus motor for forandring.

Ideer til andagten:

- Snak eventuelt om frenologi og menneskesyn - 'videnskaben' om at menneskers værdi/personlighed kan måles ud fra menneskets kranie størrelse - brugt til at retfærdiggøre racisme og kolonisering i 1940'erne (for mindre end 100 år siden).
  - Hvis du ikke kender det, så evt fortæl om din oplevelse, at 'lære det at kende'.
- 2 instruktører med helt forskellige indstillinger til forandring. Forandring som et positivt, og nok også empowering fænomen, eller forandring som noget utrygt og ubehageligt.

Evt. afrundinger:

- Man bør lære af fortiden? Og bare fordi alle siger at noget er sandt, er det måske ikke sådan i virkeligheden?
- Det er okay at forandre sig? Og når man har lavet en fejl, så kan man lære af den, forandre sig og måske endda blive et bedre menneske?
- Forandring kan være skræmmende? Forandring betyder ofte et opgør med hvad vi kender - og hvordan tackler vi bedst det?

Inspiration til den kristne vinkel:

Forandring og overgang, samt troen på at Gud har en pointe med alt i sidste ende.

Gud tester os. Nogle mennesker testes oftere end andre, og igennem mange af de fortællinger man finder i biblen, oplever hovedpersonerne ofte tests og udfordringer hen ad vejen. Svære situationer, og utrolige prøvelser, der tester deres udholdenhed, medmenneskelighed og loyalitet. Forandring kommer ofte med troen på, at det kan (bør) ændre sig, og håbet om en anden verden, andre rettigheder, levevilkår eller bedre omstændigheder, skinner igennem.

Forandring (ofte gennem smerte eller prøvelser) er også med til at forme og ændre os mennesker, enten for at bringe os tættere på hinanden, eller tættere på Gud.

Bibeltekster:

- Jesus, der helbreder spedalske:
https://www.bibelselskabet.dk/fortaellerhjoernet-jesus-helbreder-den-spedalske?gclid=Cj0KCQjw0bunBhD9ARIsAAZl0E1tCAAKu2oJPT3QuhXEErofs-mKF_jIfND5p3LSrwbaGF13DHk8kekaAnzHEALw_wcB
- At kaste den første sten:
<https://www.bibelselskabet.dk/brugbibelen/bibelenonline/joh/8>

Inspiration til sange:

- Skrøbelig trygt m. Dias
- Flyv lille fugl m. Rasmus Seebach

Refleksionsspørgsmål til dig og mig:

- Hvem deltager, skaber og former forandring?
- Er det 'vinderne' af historien, som skriver fortiden?
- Har du nogensinde oplevet noget, der har forandret dig?

Hvis man ønsker det, kan deltagerne få de forskellige refleksionsspørgsmål at tale sammen over. Alternativt, kan spørgsmålene sættes op på en tavle efter andagten, og deltagerne kan skrive deres egne små (eller store) svar på spørgsmålene, og de refleksioner de har gjort sig.

Onsdag morgen (Gudstjeneste)

Fortid - Barndommen

Gudstjenesten kommer til at fokusere på barndommen. Både de gode og de mindre gode sider ved den tid der var før, der hvor vi er nu, og de ting, der har formet os som mennesker. Deltagerne må gerne opleve, at træde ind i et barnligt univers med genkendelighed og tryghed, men også refleksioner om hvad barndommen kan betyde for de mennesker, vi er i dag. Vi, i forkyndelsesgruppen, har forestillet os, at musikken bliver en masse børnesange fx fra Disney, vuggeviser og børne-hits.

Der vil være en præst, som kommer og prædiker, samt indstifter nadveren. Det er vigtigt at gudstjenestegruppen får etableret kontakten med denne.

Vi ønsker, at Gudstjenesten kommer til at foregå udendørs et sted på Vork, men en mere præcis lokation er ikke endeligt bestemt.

Inspiration til indhold:

Er der noget i Bibelen om Jesu barndom? (artikel)

<https://www.kristendom.dk/hvad-st%C3%A5r-der-i-bibelen-om.../st%C3%A5r-der-noget-i-bibelen-om-jesu-barndom>

Biblen, Prædikerens bog kapitel 11, vers 9-10

<https://www.bibelselskabet.dk/brugbibelen/bibelenonline/Pred/11>

Torsdag morgen

Nutid - Nyheder/samfund

I denne andagt er fokuset det, der optager samfundet i dagens Danmark. Det kan være uro i samfundet, klimaforandringer, krig eller politik - fx koranafbrændinger, krigen i Ukraine eller sommerens vilde vejrfænomener. For hvordan kan man retfærdiggøre en barmhjertig Gud, når verden er fuld af død og ødelæggelse?

Inspiration til indhold

Nutidens nyheder:

Et rum fyldt med avisforsider/overskrifter af store nyheder - lad deltagerne gå rundt og se hvad de (ofte negative) overskrifter fortæller om den hverdag vi lever i, og alle de dårligdomme vi skal forholde os til hver dag - lige fra den hjemløse på gaden, til krig i Ukraine

Det kunne også være et lyd/videoklip fra nyhederne hvor man har sammensat en masse nyheder

Brug Chat GPT:

Her har jeg spurgt Chat GTP spørgsmålet: Hvordan kan Gud tillade krig?

Svar fra Chat GTP:

Spørgsmålet om, hvorfor en almægtig og kærlig Gud tillader krig og lidelse, er en kompleks og dybdeborende problemstilling, som har optaget teologer, filosoffer og troende gennem årtusinder. Der er flere perspektiver og tilgange til at besvare dette spørgsmål:

Fri vilje og menneskelig ansvar: En almindelig teologisk forklaring er, at Gud har givet mennesker fri vilje, og det inkluderer også friheden til at træffe dårlige valg, som kan føre til konflikter, krig og lidelse. Gud tillader derfor mennesker at udøve deres frie vilje, selvom det kan resultere i onde handlinger.

Faldet og synden: Ifølge den kristne tro førte menneskets oprør mod Gud (faldet) og introduktionen af synd ind i verden til en brudt harmoni og en forvreden natur.

Dette kan have bidraget til menneskers tilbøjelighed til konflikt og uretfærdighed.

Prøvelser og åndelig vækst: Nogle teologer mener, at Gud tillader lidelse og konflikter som en prøve for mennesker, deres tro og karakter. Det kan føre til åndelig vækst, modenhed og læring.

Guds uforståelige plan: Ifølge dette synspunkt er Guds planer og hensigter for verden og menneskeheden ikke altid lette at forstå for os som skabninger. Måske er der større formål og årsager, som mennesket ikke kan overskue.

Befrielse og forvandling: Nogle religiøse trosretninger ser på konflikter som midlertidige prøvelser, der kan føre til forvandling og befrielse. Gennem overvindelse af lidelse og krig kan mennesker udvikle sig på en måde, der bringer dem tættere på Gud.

Det er vigtigt at bemærke, at disse svar ikke nødvendigvis fjerner smerte og lidelse, men de forsøger at give en forståelse af, hvordan troende kan forholde sig til disse udfordrende spørgsmål ud fra deres religiøse overbevisninger. Samtidig er det en personlig og åndelig rejse at forsøge at forstå Guds planer og hensigter i en verden med konflikter og uretfærdighed.

Habakkuks Bog 1 v.1-4:

"Herre, hvor længe skal jeg råbe til dig uden at du hører? Hvor længe skal jeg råbe til dig om vold og ikke frelse? Hvorfor lader du mig se på ondskab og tvinger mig til at skue på uretfærdighed? Der er jo kun krig og strid, og der opstår kun tvistigheder."

<https://www.bibelselskabet.dk/brugbibelen/bibelenonline/Hab/1>

Sang:

Troen er ikke en klippe - Jens Rosendal og Jens Nielsen

Torsdag (to-go-andagt)

Nutid - at være til stede i nuet

I efterårets to-go-andagt skal det handle om at være til stede i nuet og fylde nuet med de gode ting i livet. Andagten skal gerne kunne lede op til en samtale med deltagerne om hvad de fylder deres liv med - både af gode og dårlige ting.

Inspiration til indhold:

Oplæg - "Fyld dit liv med "Store sten"

(<https://www.konfirmandcenter.dk/andagt/konfirmation/konfirmandtaler/glasset-med-sten>)

Materialer: Et stort glas, større sten, småsten og sand.

Efterfølgende skal deltagerne selv ud og finde deres "store sten" og bygge en Varde som på billedet herunder, enten samlet i gruppen eller hver for sig. Varde er fra gammel tid i Island, Norge, Færøerne og andre steder brugt som stifinder - Her skal det ligge kursen for deres fremtid - det vi gør i dag, gør en forskel i morgen.

Sang:

(I've had) The time of my life - Dirty Dancing

Mindfulness:

Kom helt ned i tempo og mærk din vejrtrækning og vær til stede i dette nu

Forslag til øvelser:

<https://mindhelper.dk/mental-fitness/mindfulness-oevvelser/>

Tekster:

Hermed nogle nedslag fra biblen - som kan sætte lidt perspektiv på at være tilstede i nuet:

Salme 118:24 (Bibelen på hverdagsdansk):

"Herrens dag er her, glæd jer og vær jublende glade!"

Mattæus 6:34 (Bibelen på hverdagsdansk):

"Vær derfor ikke bekymrede for dagen i morgen, for dagen i morgen skal bekymre sig for det, der hører den til". Hver dag har nok i sin egen plage."

Prædikeren 3:1-8 (Bibelen på hverdagsdansk):

"Der er en tid for alting, en tid til at fødes og en tid til at dø, en tid til at plante og en tid til at rykke op, hvad der er plantet..."

Lukas 12:22-26 (Bibelen på hverdagsdansk):

"Derfor siger jeg jer: Vær ikke bekymrede for jeres liv, hvordan I får noget at spise, eller for jeres legeme, hvordan I får noget at klæde jer med. Livet er mere end mad, og legemet mere end klæderne."

Filipperne 4:6-7 (Bibelen på hverdagsdansk):

"Vær ikke bekymrede for noget, men læg alt ved bøn og påkaldelse med tak. Og Guds fred, som overgår al forstand, vil bevare jeres hjerter og tanker i Kristus Jesus."

Lørdag morgen

Afsluttende andagt (holdes af kursuslederen)

Nede ved søen - det er vist noget med en bestemt sang vi skal synge? ;-)

Skema for gud i E23

Tidspunkt:	Tema:	Beskrivelse + andre tanker:
Søndag aften (Andagt)	<u>Tid</u> Introduktion til overemnet for andagterne	<u>Tobias</u> Står andagtsgruppen for
Mandag morgen (Andagt)	<u>Fremtid</u> Teknologi i fremtiden (Videnskab og religion)	<u>Tobias</u> Usikkerhed omkring fremtiden (de ting der ligger uden for vores hænder) Valg
Mandag aften (Sangandagt + lyningssamtaler)	<u>Fremtid</u> Drømme	<u>Hanna</u> Der skal primært tænkes i placering, instrumenter osv. sammen med Nicolaj Maul og så er det tovholderens opgave at nogen laver en intro+outro :)
Tirsdag morgen (Andagt)	<u>Fortid</u> Forandring	<u>Hanna</u> Erfaringer - Gentagelser Kaste sten efter kvinder
Onsdag morgen (Gudstjeneste)	<u>Fortid</u> Barndommen - nostalgien	<u>Esther</u> Disney/barndoms-tema
Torsdag morgen (Andagt)	<u>Nutid</u> Nyheder - samfund - noget der er op i tiden (Uro i samfundet? Krig? Klima?)	<u>Bolette</u> Hvordan kan vi retfærdiggøre, at gud eksisterer, når verden er fyldt med problemer?
Torsdag (To-go)	<u>Nutid</u> Mærke sig selv - være til stede i nuet	<u>Bolette</u> Mindfulness? Varde-byggerier - Sætte en kurs for sin fremtid
Lørdag morgen (Andagt)		<u>Amalie</u>